

Beseda nađena u džepu

Moje iskustvo u slušanju i čitanju beseda navodi me na zaključak da ovo što ću vam govoriti, nije beseda. Radije bih to nazvao našom marionetskom jezičkom predstavom u kojoj se čini, kao i u svakoj vrhunskoj marionetskoj predstavi, da niko zaista ne vuče konce – ja činim govorenje i vi činite razumevanje. Ipak na kraju predstave, onaj koji se poklanja je sam jezik, naš dobroćudni Đepeto.

Borhes veruje da jednog i univerzalnog Boga nema jer je On, nedostižni i nedodirljivi, doživeo da bude poražen u sopstvenoj igri, u igri koju je on sam izmislio, od strane nekolicine pisaca koji su, veruje Borhes stvorili svetove lepše i bolje od ovog njegovog. Nije niti Borhesova niti Vitgenštajnova ideja poricati Boga. Ono što je zajedničko počecima i jednog i drugog jeste krhka mladalačka naklonost ka jeziku koji je ništa drugo do pozornica nameštena da se na njoj odigra jedan ljudski život. I istraživaču bi tehnički proces nameštanja te pozornice bio dokučiv, kada bi istraživač mogao da dosegne nedostižni i stravični čas vavilonske pometnje. Ovako on, nakon posmatranja jezičke predstave napušta čitavu farsu ili u stanju ozlojeđenosti usled sumanute nepredvidljivosti jezičke igre ili pak u stanju uljuljkanog zadovoljstva izazvanog činjenicom da ova igra nema pravila. Ipak, jedna druga stvar može iskrnuti u umu smrtnog istraživača. Mora da je strašno bilo kada je čovek prvi put čuo grmljavinu. Mora da je strašno bilo što čovek nikada nije video Boga. Mora da je bilo strašno dok ih nije darovao imenima, a sebe njihovim pojmovima. Mali čovek je naučio svoju najkorisniju veštinu – veštinu koketiranja sa sopstvenim strahovima. Uistinu, čini se nesvarljivom ravnodušnost istorije i velikih reči – ponekad kada ne želim više da ih čujem, prestanem da pričam. Kada zatvorim usta, ceo svet pada mrtav. Dok god gledam, ja vidim jezik, dok god slušam, ja čujem reči. Sa druge strane, moje reči zakazuju kada pokušavam nekome da objasnim šta sam sanjao jutros, nemoguće je reći bilo šta o osećanju Bramsovih Mađarskih igara broj 4, izgleda mi besmisleno govoriti sa drugim o osećanju zabrinutosti kada vidim da mi je mačka naglo smršala. Obuzima me osećaj koji Nemci zovu Waldeinsamkeit – osećaj ostavljenosti u šumi, prepuštenosti našem svirepo pogrešnom smislu za orijentaciju. Ja se u toj šumi ne mogu izgubiti, ali me vi ne možete pronaći – dok god govorimo različitim jezicima, mi se krećemo različitim prostorima. Vavilonska pometnja je naš zajednički dogovor.

... Jer je On, nedostižni i nedodirljivi, doživeo da bude poražen u sopstvenoj igri, u igri koju je on sam izmislio, od strane nekolicine pisaca koji su stvorili svetove lepše i bolje od ovog njegovog. Ponekad počinje kao muzika, ritmično klavirsko njihanje. Završava se smrću. Stoga, carpe linguam jer je sloboda jezika jedina prava sloboda.